

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36004551	IES Illa de Tambo	Marín	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Filosofía	1º Bac.	3	105

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	39
4.2. Materiais e recursos didácticos	39
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	40
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	40
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	41
6. Medidas de atención á diversidade	41
7.1. Concreción dos elementos transversais	41
7.2. Actividades complementarias	42
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro	42
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	42
9. Outros apartados	43

Borrador

1. Introducción

Nestes últimos cincuenta anos a sociedade cambiou dun xeito máis profundo e a maior velocidade que nos cincocentos anteriores. A sociedade actual afronta uns retos formidables, únicos pola súa orixinalidade, complexos pola súa multiplicidade na que non valen para nada as metodoloxías tradicionais. A filosofía é unha ferramenta imprescindible para construír cidadáns do século XXI.

As virtudes da disciplina pódense dividir en catro bloques: espertar o sentido crítico, comprensión textual, expresión das propias ideas e coñecemento dos problemas fundamentais do pensamento occidental.

Espertar o sentido crítico. Ser crítico é unha forma de ser e unha metodoloxía, poñelo todo en cuestión, formular as preguntas pertinentes, descubrir as fendas dos argumentos, ter a capacidade de mirar desde un gran ángulo, escribir o propio discurso. Ser crítico non consiste en dicir non a todo, consiste en saber tecer contraargumentos e rebelarse contra o establecido. A sociedade actual -a través dos medios- banaliza a facultade crítica nun refrán popular que repite o mesmo argumento e se pecha á comprensión do outro, as tertulias reducen a crítica a berros e demagoxia. O traballo da filosofía é espertar a dúbida razoada e a exposición pausada do que non está de acordo.

Comprensión de textos. A nosa sociedade foi definida como a sociedade textual, vivimos rodeados de textos. O alumno debe extraer todas as potencialidades do texto, o que se di literalmente e o que está latente que se agocha entre liñas. A filosofía é un traballo hermenéutico constante tendo en conta o contexto no que se produciu e o pensamento do filósofo que a captou. A obtención de significado dun texto filosófico require unha tarefa multidisciplinar: aplicar múltiples coñecementos (históricos, científicos, relixiosos, culturais...) para desentrañar textos filosóficos.

Expresa as túas propias ideas con precisión e corrección. A filosofía ensina a coñecer as propias ideas, a estilizalas e pulilas para darlles textura argumental. A sociedade actual demanda persoas que se expresen con corrección e elegancia, que dominen o vocabulario e que saiban crear unha narración convincente e engaiolante. O coñecemento -sendo necesario- debe saber transmitirlo, axudado por novas técnicas de comunicación e ferramentas pedagóxicas, para facilitar a comunicación en calquera dos seus niveis.

Coñecer os problemas fundamentais e as respostas do pensamento occidental. Desde o nacemento da filosofía no século VI en Grecia, hai unha ducia de problemas que excitaron a curiosidade humana e aos que distintas xeracións tentaron dar resposta. Os límites do coñecemento, a dualidade corpo-alma, a xustificación do mal, a existencia de Deus, a dualidade suxeito-objeto, o coñecemento científico, os límites da linguaxe, a causa das desigualdades, a vida en sociedade foron cuestións sobre as que gravitaron. os intereses dos filósofos. Dar unha concepción completa das preguntas e contextualizar a resposta é tarefa da filosofía.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Adquirir unha perspectiva global, sistémica e transdisciplinaria á hora de identificar problemas e formular cuestións fundamentais e de actualidade, analizando e categorizando os seus múltiples aspectos, distinguindo o máis substancial do accesorio, e integrando información e ideas de distintos ámbitos disciplinares, desde a perspectiva fundamental da filosofía, para recoñecer a radicalidade e transcendencia de tales cuestións, así como a necesidade de afrontalas para desenvolver unha vida reflexiva e consciente de si, e para tratar estes problemas complexos de modo crítico, creativo e transformador.	2-3				12-40	1-3-4		1

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX2 - Buscar, xestionar, interpretar, producir e transmitir correctamente información relativa a cuestións filosóficas, a partir da análise e interpretación de textos e outras formas de expresión filosófica e cultural, do emprego contrastado e seguro de fontes, o uso e análise rigoroso destas, o emprego de procedementos elementais de investigación e comunicación, e o uso e valoración adecuada de argumentos e estruturas argumentais para apreciar distintos tipos de discurso, desenvolver unha actitude indagadora, autónoma, rigorosa e creativa no ámbito da reflexión filosófica, e evitar así modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses.	1-2-3-5		1	1-3	40	3	3	
OBX3 - Practicar o exercicio do diálogo filosófico de maneira rigorosa, crítica, tolerante e empática, interiorizando as pautas éticas e formais que este require, mediante a participación en actividades grupais e a través da formulación dialóxica das cuestións filosóficas, para promover o contraste e intercambio de ideas e o exercicio dunha cidadanía activa e democrática.	1-5		1		31	2-3		1-32
OBX4 - Recoñecer o carácter plural das concepcións, ideas e argumentos arredor de cada un dos problemas fundamentais da filosofía, comprendendo as principais ideas e teorías filosóficas das máis importantes pensadoras e pensadores, mediante a análise crítica e dialéctica das diversas teses relevantes e dos problemas fundamentais aos que estas responden, para xerar unha concepción complexa e non dogmática das devanditas cuestións e ideas e formarse unha visión rigorosa e persoal do que significa a filosofía, da súa riqueza e influencia cultural e histórica, e da súa achega ao patrimonio común, promovendo así unha actitude aberta, tolerante e comprometida coa resolución racional e pacífica dos conflitos.	2-5					1-2-3		2

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	O saber filosófico	Explica o nacemento da filosofía e as súas causas. Explica a diferenza entre mito e filosofía. Calidades do coñecemento racional. Relación con outros coñecementos.	7	7	X		
2	As cuestións fundamentais	Diferenciar o uso teórico e práctico. Identificar as ramas da filosofía. Describe as principais etapas indicando o problema e o autor máis relevante	7	7	X		
3	A metafísica	Comprender o que está a tratar. Diferenciar entre monistas, dualistas e pluralistas. Diferenciar o enfoque materialista e espiritualista. Explica a visión estática e dinámica	7	7	X		
4	A realidade	Comprender o concepto entidade, ser e substancia. Comprender a teoría das ideas de Platón. Coñecer o realismo metafísico aristotélico.	7	7	X		
5	O coñecemento	Describe as diferentes concepcións da verdade. Diferenciar teorías empiristas e racionalistas. A crítica kantiana e a aparición do suxeito	7	7	X		
6	A ciencia	Trazos que caracterizan a ciencia. O método científico. Diferenciar entre inductivismo, falsificacionismo e teoría do paradigma.	7	7		X	
7	O ser humano segundo a antropoloxía	A orixe da especie humana. Hominización e humanización. Etnocentrismo e relativismo cultural.	7	7		X	
8	O ser humano segundo a filosofía	Coñecer as diferentes posicións filosóficas sobre a dimensión espiritual e histórica do home. Liberdade humana. Os filósofos da sospeita: Marx, Freud e Nietzsche	7	7		X	
9	Lóxica	Identifica as proposicións que forman os argumentos. Coñecer as regras básicas de inferencia. Formalizar proposicións. Resolver problemas lóxicos	9	14		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
10	Linguaxe	Características da linguaxe humana. concepcións da linguaxe. Coñecer as distintas tarefas para preparar un discurso convincente. Estudar a retórica de Aristóteles	7	7		X	
11	A estética	Diferenciar as interpretacións obxectivistas e subxectivistas. Distinguir o enfoque formalista, expresionista e simbolista. Valorar as relacións entre pensamento e arte	7	7			X
12	Ética	Diferenciar ética e moral. Moral relacional e liberdade. ética aplicada	7	7			X
13	Teorías éticas	Diferenciar entre ética do ben, deber e xustiza. Coñecer a ética material de Aristóteles, Epicuro e os utilitaristas. Coñecer a ética formal de Kant	7	7			X
14	Política	Lexitimación do poder político. Distinguir a teoría da sociabilidade humana do contrato social. Características do estado. Democracia. Diferenciar a democracia directa da representativa	7	7			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	O saber filosófico	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Diferenciar y caracterizar el pensamiento mítico y racional. Enumerar las causas del nacimiento de la filosofía en Grecia en el s. VI. antes de Cristo	PE	60

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Ante un texto, recoñecer os problemas suscitados, concretar os conceptos e solucións dados na historia da filosofía		
CA1.5 - Xerar unha concepción complexa e non dogmática do que supón a filosofía como saber fundamental, crítico e universal, distinguíndoo doutros saberes e actividades humanas, e valorando a súa vixencia no momento actual, comprendendo os pensamentos sobre o momento actual como froito dun proceso dinámico e sempre aberto de reflexión e diálogo filosófico.	Explique brevemente las características de la filosofía: crítica, racional, universal y radical. Explique brevemente la relación entre la filosofía y la ciencia y la religión.		
CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Enumerar las diferencias entre el conocimiento científico y filosófico. Dado un problema para examinar los procedimientos utilizados por la ciencia y la filosofía	TI	40
CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Enumera os problemas metafísicos e epistemolóxicos tratados na película Matrix		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A reflexión filosófica sobre a propia filosofía. O problema filosófico da definición de filosofía. - Características da filosofía. - Concepcións da filosofía. - A filosofía como saber.

Contidos

- Filosofía e infancia: a infancia como momento propicio para a experiencia filosófica.
- O traballo filosófico.
- O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación.
- O problema filosófico do coñecemento.
- Definición, posibilidade e límites do coñecemento.
- A verdade como obxectivo do coñecemento.

UD	Título da UD	Duración
2	As cuestións fundamentais	7

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Afrontar cuestións e problemas complexos, de carácter fundamental e de actualidade, de modo interdisciplinario, sistemático e creativo, utilizando conceptos, ideas e procedementos provenientes de distintos campos do saber, e orientándoos e articulándoos criticamente desde unha perspectiva filosófica.	Define mito, logos, epistemoloxía, ontoloxía, teoloxía, estética, cosmoloxía, astroloxía, astronomía e ética. pon un exemplo	PE	60
CA1.5 - Xerar unha concepción complexa e non dogmática do que supón a filosofía como saber fundamental, crítico e universal, distinguíndoo doutros saberes e actividades humanas, e valorando a súa vixencia no momento actual, comprendendo os pensamentos sobre o momento actual como froito dun proceso dinámico e sempre aberto de reflexión e diálogo filosófico.	Explica a concepción do diálogo en Platón como único método de facer filosofía. Explica brevemente un diálogo platónico		
CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Enumera as principais características do pensamento nos períodos grego, medieval, moderno e contemporáneo. Cita tres autores de cada época		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%		
CA1.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Enumera e explica problemas básicos de epistemoloxía, filosofía da ciencia, teoloxía, ética e estética. Indica un autor de cada problema				
CA1.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos, sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Ante un texto, enumera os problemas que trata e as solucións que dá. Define brevemente os termos subliñados de carácter filosófico. Debate as solucións propostas na historia da filosofía.	TI	40		
CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Ante un texto sobre a historia do pensamento, expón os problemas plantexados, relacionándoo co contexto histórico				
CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Ler un titular dun xornal. Fai unha lectura crítica. Expoñer e razoar os prexuízos iniciais do xornalista				

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A reflexión filosófica sobre a propia filosofía. O problema filosófico da definición de filosofía. - Concepcións da filosofía. - A tradición filosófica. - Breve síntese das grandes épocas históricas da filosofía. - A variedade de intereses, temas e perspectivas empregadas no facer filosófico.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A filosofía como saber. - As grandes subdisciplinas da filosofía: os saberes filosóficos tradicionais. - O traballo filosófico. - O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación. - O traballo con materiais non filosóficos: a identificación de problemas filosóficos. - O sentido da filosofía no século XXI. - Sentido e finalidade da filosofía. - A vixencia da reflexión filosófica ante os retos do século XXI. - Novos temas e áreas actuais de investigación filosófica. - O problema filosófico do coñecemento. - Definición, posibilidade e límites do coñecemento.

UD	Título da UD	Duración
3	A metafísica	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Afrontar cuestións e problemas complexos, de carácter fundamental e de actualidade, de modo interdisciplinario, sistemático e creativo, utilizando conceptos, ideas e procedementos provenientes de distintos campos do saber, e orientándoos e articulándoos criticamente desde unha perspectiva filosófica.	Definir correctamente ser, entidade, poder, acto e dialéctica. Explica o problema do cambio na innovación de Parménides, Heráclito e a innovación de Aristóteles.	PE	50
CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Ante un texto de metafísica, enumera os problemas propostos co vocabulario do tema. Observa a evolución dalgúns termos ao longo da historia: categoría, ser, entidade, cambio, permanencia...		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Explica a definición de metafísica, pon un exemplo e cita tres teorías metafísicas da historia da filosofía. Detalle a etimoloxía do termo "metafísica" e o contexto histórico		
CA1.6 - Adquirir e demostrar un coñecemento significativo das ideas e teorías filosóficas sobre o ser humano, o fundamento, valor e sentido da súa existencia e a súa realidade, dalgunhas das máis importantes pensadoras e pensadores da historia, mediante a aplicación e a análise crítica daquelas no contexto da práctica individual ou colectiva da indagación filosófica.	Enumera temas metafísicos e epistemolóxicos do mundo grego, medieval, moderno e contemporáneo. Indica polo menos tres autores de cada período.		
CA2.2 - Afrontar cuestións e problemas complexos, de carácter fundamental e de actualidade, de modo interdisciplinario, sistemático e creativo, utilizando conceptos, ideas e procedementos provenientes de distintos campos do saber, e orientándoos e articulándoos criticamente desde unha perspectiva filosófica.	Explica a definición de metafísica, pon un exemplo e cita tres teorías metafísicas da historia da filosofía		
CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Enumera as características metafísicas da época actual	TI	50
CA2.5 - Tomar consciencia da riqueza e influencia do pensamento filosófico sobre a realidade e a existencia, e outros problemas metafísicos, identificando e analizando as principais ideas e teorías filosóficas en textos ou documentos pertencentes a ámbitos culturais diversos, así como poñéndoas en relación con experiencias, accións ou acontecementos comúns e de actualidade.	Le e comenta fragmentos seleccionados da <i>¿Metafísica¿</i> de Aristóteles, Descartes. Describe a crítica de Kant á metafísica como coñecemento		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- A filosofía como saber.
- Os métodos da filosofía.
- O traballo filosófico.
- O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación.
- O traballo con materiais non filosóficos: a identificación de problemas filosóficos.
- O sentido da filosofía no século XXI.
- Sentido e finalidade da filosofía.
- A vixencia da reflexión filosófica ante os retos do século XXI.
- Novos temas e áreas actuais de investigación filosófica.
- O ser humano como suxeito da experiencia filosófica e como obxecto principal da reflexión filosófica.
- As grandes concepcións filosóficas sobre o ser humano.
- O problema metafísico do real.
- Aparencia e realidade. As realidades virtuais.
- Unidade e pluralidade.
- Categorías e modos de ser.
- Entidades físicas e obxectos ideais: o problema dos universais.
- O problema filosófico do tempo e do cambio.
- O problema mente-corpo desde a Idade Moderna á intelixencia artificial.
- O problema do determinismo. Necesidade, azar e liberdade.
- O problema filosófico da existencia de Deus.
- Teísmo, ateísmo e agnosticismo.

UD	Título da UD	Duración
4	A realidade	7

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Afrontar cuestións e problemas complexos, de carácter fundamental e de actualidade, de modo interdisciplinario, sistemático e creativo, utilizando conceptos, ideas e procedementos provenientes de distintos campos do saber, e orientándoos e articulándoos criticamente desde unha perspectiva filosófica.	Dado un texto sobre cosmoxía aristotélica, enumera as súas características utilizando un vocabulario de nivel: xeocéntrico, heliocéntrico, teleolóxico, teolóxico, lugar natural.		
CA1.6 - Adquirir e demostrar un coñecemento significativo das ideas e teorías filosóficas sobre o ser humano, o fundamento, valor e sentido da súa existencia e a súa realidade, dalgunhas das máis importantes pensadoras e pensadores da historia, mediante a aplicación e a análise crítica daquelas no contexto da práctica individual ou colectiva da indagación filosófica.	Explica a diferenza entre a substancia platónica, aristotélica e cartesiana		
CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Sobre un texto sobre a historia do pensamento, enumera os problemas presentados utilizando o vocabulario do tema. Discutir a evolución dos problemas ao longo da historia do pensamento		
CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Enumera os principais temas sobre a realidade e os autores que os representan. Diferenciar unha entidade real dunha virtual.	PE	90
CA2.5 - Tomar consciencia da riqueza e influencia do pensamento filosófico sobre a realidade e a existencia, e outros problemas metafísicos, identificando e analizando as principais ideas e teorías filosóficas en textos ou documentos pertencentes a ámbitos culturais diversos, así como poñéndooas en relación con experiencias, accións ou acontecementos comúns e de actualidade.	Sobre o texto do "mito cavernario" de Platón describe as súas partes e relacións. Corresponde a alegoría coa antropoloxía, a ética, a política e a epistemoloxía platónica		
CA3.5 - Adquirir e demostrar un coñecemento significativo das ideas e teorías filosóficas sobre o ser humano, o fundamento, valor e sentido da súa existencia e a súa realidade, dalgunhas das máis importantes pensadoras e pensadores da historia, mediante a aplicación e a análise crítica daquelas no contexto da práctica individual ou colectiva da indagación filosófica.	Diferenciar a antropoloxía platónica, aristotélica e cartesiana. Deterse na evolución mente-corpo		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Afrontar cuestións e problemas complexos, de carácter fundamental e de actualidade, de modo interdisciplinario, sistemático e creativo, utilizando conceptos, ideas e procedementos provenientes de distintos campos do saber, e orientándoos e articulándoos criticamente desde unha perspectiva filosófica.	Describe a diferenza entre o período de vixilia e o sono		
CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Enumera as teorías sobre a realidade de Platón, Aristóteles e Descartes	TI	10

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo filosófico. - O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación. - O traballo con materiais non filosóficos: a identificación de problemas filosóficos. - O ser humano como suxeito da experiencia filosófica e como obxecto principal da reflexión filosófica. - As grandes concepcións filosóficas sobre o ser humano. - A verdade como obxectivo do coñecemento. - O problema metafísico do real. - Metaética e ética normativa. - A valoración das accións á marxe da moral: alén do ben e do mal.

UD	Título da UD	Duración
5	O coñecemento	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Afrontar cuestións e problemas complexos, de carácter fundamental e de actualidade, de modo interdisciplinario, sistemático e creativo, utilizando conceptos, ideas e procedementos provenientes de distintos campos do saber, e orientándoos e articulándoos criticamente desde unha perspectiva filosófica.	Definir relativismo. Pon un exemplo. Explica o coñecemento en Platón, Aristóteles, racionalismo, empirismo e Kant		
CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Explica a definición de epistemoloxía, pon un exemplo e cita tres teorías epistemolóxicas da historia da filosofía. Diferenciar a epistemoloxía da metafísica	PE	60
CA2.6 - Abordar desde distintas perspectivas e disciplinas o problema filosófico do coñecemento en xeral e do coñecemento científico e tecnolóxico en particular, identificando e analizando de xeito crítico, complexo e rigoroso as ideas e teorías filosóficas que algunhas das máis importantes pensadoras e pensadores da historia propuxeron para interpretar, a través da análise comparativa dos argumentos, principios, metodoloxías e enfoques das devanditas teses e teorías.	Enumera as catro teorías sobre a verdade. Cita un autor de cada un. Pon un exemplo		
CA1.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Diferenciar o dogmatismo e o escepticismo. Pon un exemplo. Enumera os puntos de desacordo. Designar un representante	TI	40
CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Explica a diferenza entre esencia e aparencia. Relacionao coa fonte do coñecemento: a razón e os sentidos		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	obre un texto sobre a historia do pensamento, enumera os problemas presentados utilizando o vocabulario do tema		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A filosofía como saber. - Comparación con outros campos do saber: mitoloxía, relixión, ciencia, saber común, razón poética. - O traballo filosófico. - Uso e análise crítico de fontes. - O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación. - O traballo con materiais non filosóficos: a identificación de problemas filosóficos. - A investigación e a disertación filosóficas. - O ser humano como suxeito da experiencia filosófica e como obxecto principal da reflexión filosófica. - As grandes concepcións filosóficas sobre o ser humano. - O problema filosófico do coñecemento. - Definición, posibilidade e límites do coñecemento. - A teoría do coñecemento: racionalismo, empirismo e outras teorías. - A verdade como obxectivo do coñecemento. - As teorías da verdade. - O fenómeno da desinformación e a «posverdade». - O saber científico: definición, demarcación e metodoloxías científicas. A filosofía da ciencia: natureza, problemas e límites do coñecemento científico.

UD	Título da UD	Duración
6	A ciencia	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Afrontar cuestións e problemas complexos, de carácter fundamental e de actualidade, de modo interdisciplinario, sistemático e creativo, utilizando conceptos, ideas e procedementos provenientes de distintos campos do saber, e orientándoos e articulándoos criticamente desde unha perspectiva filosófica.	Explicar os pasos do método científico utilizando o vocabulario axeitado. Distinguir o indutivismo do falsificacionismo, sinalando un autor. Pon un exemplo do cambio de perspectiva	PE	85
CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Diferenzas entre indutivismo e falsificacionismo. Cita un autor de cada corrente. pon exemplos		
CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Explicar os pasos do método científico. Comprender a finalidade do procedemento: conseguir o coñecemento o máis verdadeiro posible		
CA2.6 - Abordar desde distintas perspectivas e disciplinas o problema filosófico do coñecemento en xeral e do coñecemento científico e tecnolóxico en particular, identificando e analizando de xeito crítico, complexo e rigoroso as ideas e teorías filosóficas que algunhas das máis importantes pensadoras e pensadores da historia propuxeron para interpretar, a través da análise comparativa dos argumentos, principios, metodoloxías e enfoques das devanditas teses e teorías.	Explica a concepción da ciencia en Aristóteles, Descartes e Kant		
CA1.5 - Xerar unha concepción complexa e non dogmática do que supón a filosofía como saber fundamental, crítico e universal, distinguíndoo doutros saberes e actividades humanas, e valorando a súa vixencia no momento actual, comprendendo os pensamentos sobre o momento actual como froito dun proceso dinámico e sempre aberto de reflexión e diálogo filosófico.	Diferenciar ciencias formais-empíricas, naturais-humanas, comprensión-interpretación, ciencia-técnica	TI	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Sobre un texto de historia da ciencia enumera os problemas presentados utilizando o vocabulario do tema		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A filosofía como saber. - Comparación con outros campos do saber: mitoloxía, relixión, ciencia, saber común, razón poética. - Os métodos da filosofía. - O traballo filosófico. - O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación. - A investigación e a disertación filosóficas. - O saber científico: definición, demarcación e metodoloxías científicas. A filosofía da ciencia: natureza, problemas e límites do coñecemento científico. - A dimensión social e política do coñecemento. - Saber e poder. - A tecnociencia contemporánea. - O problema mente-corpo desde a Idade Moderna á intelixencia artificial. - O problema do determinismo. Necesidade, azar e liberdade.

UD	Título da UD	Duración
7	O ser humano segundo a antropoloxía	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
		PE	100

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA1.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.</p>	<p>Explica os cambios anatómicos experimentados na hominización e os cambios culturais da humanización. Situa o proceso cronoloxicamente</p>		
<p>CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.</p>	<p>Coloca as distintas especies humanas cronoloxicamente</p>		
<p>CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.</p>	<p>Definir correctamente os termos que aparecen no vocabulario do texto: cultura, hominización, humanización, símbolo, lingua...</p>		
<p>CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.</p>	<p>Explica a definición de antropoloxía, pon un exemplo e cita dúas teorías: o lamarckismo e o darwinismo.</p>		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<p>- As ausencias de colectivos e as posibles discriminacións que cuestionan a tradición.</p>

Contidos

- Filosofía e condición social: a discriminación social.
- Filosofía e xénero: a discriminación da muller na historia da filosofía.
- Filosofía e eurocentrismo: a discriminación étnico-cultural.
- O traballo filosófico.
- O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación.
- O debate sobre a xénese e a definición da natureza humana.
- A especificidade natural do Homo sapiens.
- Os condicionantes históricos, sociais e culturais que nos fan ser como somos.
- Personalidade e identidade persoal.
- A estrutura psicosomática da personalidade.
- Ámbitos do psiquismo: sensibilidade, emotividade, desexos, volición e facultades cognitivas.
- A dimensión social e política do coñecemento.
- O papel da muller na ciencia e nos outros saberes.

UD	Título da UD	Duración
8	O ser humano segundo a filosofía	7

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6 - Adquirir e demostrar un coñecemento significativo das ideas e teorías filosóficas sobre o ser humano, o fundamento, valor e sentido da súa existencia e a súa realidade, dalgunhas das máis importantes pensadoras e pensadores da historia, mediante a aplicación e a análise crítica daquelas no contexto da práctica individual ou colectiva da indagación filosófica.	Explica as diferentes teorías sobre a relación mente-corpo. Explica os problemas que ten que superar a antropoloxía para explicar esta unión	PE	75

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.</p>	<p>Definir correctamente os termos que aparecen no vocabulario do texto</p>		
<p>CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.</p>	<p>Explica o concepto de traballo segundo Marx. Relaciona os termos alienación e ideoloxía. Enumera a crítica ao capitalismo</p>		
<p>CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.</p>	<p>Nun texto de historia do pensamento que trate sobre o libre albedrío, enumera os problemas presentados utilizando o vocabulario do tema</p>		
<p>CA3.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.</p>	<p>Enumera as concepcións filosóficas do ser humano ao longo da historia: época grega, medieval, moderna e contemporánea. Diferenzas e semellanzas</p>	<p>TI</p>	<p>25</p>
<p>CA3.5 - Adquirir e demostrar un coñecemento significativo das ideas e teorías filosóficas sobre o ser humano, o fundamento, valor e sentido da súa existencia e a súa realidade, dalgunhas das máis importantes pensadoras e pensadores da historia, mediante a aplicación e a análise crítica daquelas no contexto da práctica individual ou colectiva da indagación filosófica.</p>	<p>Comentario de texto dun texto do existencialismo</p>		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<p>- A filosofía como saber.</p>

Contidos

- A filosofía como experiencia humana. A necesidade humana de lle dar sentido racional á realidade, ás nosas accións e ao noso ser social.
- O traballo filosófico.
- O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación.
- O ser humano como suxeito da experiencia filosófica e como obxecto principal da reflexión filosófica.
- As grandes concepcións filosóficas sobre o ser humano.
- A filosofía e a existencia humana.
- O debate sobre a xénese e a definición da natureza humana.
- Os condicionantes históricos, sociais e culturais que nos fan ser como somos.
- Personalidade e identidade persoal.
- A estrutura psicossomática da personalidade.
- Ámbitos do psiquismo: sensibilidade, emotividade, desexos, volición e facultades cognitivas.
- O problema da identidade persoal: tipos e modos de identidade.
- Máis alá dos límites humanos. A especulación sobre o transhumanismo.
- A dimensión social e política do coñecemento.
- O papel da muller na ciencia e nos outros saberes.
- Xustiza e democracia.
- Ideais, utopías e distopías.

UD	Título da UD	Duración
9	Lóxica	14

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Enumera e explica falacias formais e informais	PE	60

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Resolve problemas de lóxica pasando da linguaxe natural á formal		
CA1.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos, sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Describe como a lóxica pode axudar a resolver conflitos		
CA1.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	un texto de historia do pensamento que trate cuestións de lóxica, enumera os problemas presentados utilizando o vocabulario do tema	TI	40

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Definir correctamente os termos que aparecen no vocabulario do texto		
CA2.7 - Comprender e apreciar a importancia da solidez e validez das formas argumentativas, a partir da súa análise tanto formal como informal, e identificar as falacias e os nesgos que se poden encontrar en textos ou documentos pertencentes a ámbitos culturais diversos, como usos argumentativos ilexítimos, explicando a natureza ou mecanismo das devanditas falacias e nesgos.	Pose e resolve crebacabezas de lóxica		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A filosofía como saber. - Os métodos da filosofía. - O traballo filosófico. - O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación. - A argumentación sólida como base do pensamento e o diálogo filosóficos. - O razoamento e a argumentación. - A argumentación formalmente válida: a lóxica formal. Simbolización, táboas de verdade, e dedución natural da lóxica proposicional. - A argumentación informal. - A argumentación incorrecta: falacias e nesgos cognitivos.

UD	Título da UD	Duración
10	Linguaxe	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Explica o relativismo lingüístico. Indica autores representativos. Pon un exemplo		
CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Enumera os elementos da retórica	PE	75
CA2.7 - Comprender e apreciar a importancia da solidez e validez das formas argumentativas, a partir da súa análise tanto formal como informal, e identificar as falacias e os nesgos que se poden encontrar en textos ou documentos pertencentes a ámbitos culturais diversos, como usos argumentativos ilexítimos, explicando a natureza ou mecanismo das devanditas falacias e nesgos.	Plantexar as tres facetas da retórica de Aristóteles		
CA1.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Enumera as características da linguaxe humán	TI	25

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Sobre un texto de Wittgenstein enumerar os problemas plantexados		
CA3.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Sobre un texto da historia do pensamento sobre a filosofía da linguaxe, enumera os problemas presentados utilizando o vocabulario do tema		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A filosofía como saber. - Os métodos da filosofía. - O traballo filosófico. - Uso e análise crítica de fontes. - O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación. - A argumentación sólida como base do pensamento e o diálogo filosóficos. - Personalidade e identidade persoal. - Consciencia e linguaxe. - O razoamento e a argumentación. - O problema mente-corpo desde a Idade Moderna á intelixencia artificial. - O ser humano como animal político. - Definición do político: legalidade e lexitimidade.

UD	Título da UD	Duración
11	A estética	7

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Diferenciar as teorías formalistas, obxectivistas e subxectivistas. Pon un exemplo tomado da arte (pintura, literatura...).	PE	75
CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Explica a diferenza na concepción da arte no mundo grego, medieval e moderno. Diferenciar arte, techne e episteme		
CA3.7 - Desenvolver a sensibilidade e a comprensión crítica da arte e outras manifestacións e actividades con valor estético mediante o exercicio do pensamento filosófico sobre a beleza e a creación artística, contribuíndo así á educación dos sentimentos e ao desenvolvemento dunha actitude reflexiva con respecto á linguaxe e sentido das imaxes, e xerando un adecuado equilibrio entre o aspecto racional e emotivo na consideración destes problemas filosóficos do ámbito da estética, a través da reflexión expresa arredor da arte, e doutras actividades ou experiencias con valor estético, e a análise do papel das imaxes e a linguaxe audiovisual na cultura contemporánea.	Enumera as características da arte segundo a época		
CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Ante unha obra artística escollida polo alumno, explica o que transmite. Identificar coa explicación obxectivista, subxectivista ou formalista.	TI	25

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Sobre un texto de historia da arte enumera os problemas presentados utilizando o vocabulario do tema		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo filosófico. - O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación. - O problema filosófico do coñecemento. - Definición, posibilidade e límites do coñecemento. - Definición, ámbitos e problemas da estética: arte, beleza e gusto. - Teorías sobre a beleza e a arte. - Teorías clásicas e modernas sobre a beleza e a arte. - Teorías e problemas estéticos contemporáneos. - A relación do estético con outros ámbitos da cultura: a reflexión sobre a imaxe e a cultura audiovisual. - A estética e as súas implicacións filosóficas coa ética e a política. - Ética e estética. - O papel político da arte.

UD	Título da UD	Duración
12	Ética	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.7 - Analizar problemas éticos e políticos fundamentais e de actualidade mediante a exposición crítica e dialéctica de distintas posicións filosoficamente pertinentes na súa interpretación e resolución, desenvolvendo así o xuízo propio e a autonomía moral, mediante a análise filosófica dos devanditos problemas, considerando as distintas posicións en disputa, e elaborando, argumentando, expoñendo e sometendo ao diálogo cos demais as propias teses respecto diso.	Diferenciar a ética da moral. Poña exemplos. Plantear unha cuestión moral e unha reflexión ética extraídas da historia da filosofía		
CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Explica a relación entre a responsabilidade moral e a liberdade. Reflexionar sobre a autonomía ética dun animal, dun neno, dun refén.		
CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Explicar a teoría dos valores de Scheler	PE	90
CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Sobre un texto de historia da ética, enumera os problemas presentados utilizando o vocabulario do tema		
CA3.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Explica o concepto de ética aplicada. Poña exemplos. Diferenciar as áreas do seu exercicio: saúde, medio ambiente, empresariais...		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Afrontar cuestións e problemas complexos, de carácter fundamental e de actualidade, de modo interdisciplinario, sistemático e creativo, utilizando conceptos, ideas e procedementos provenientes de distintos campos do saber, e orientándoos e articulándoos criticamente desde unha perspectiva filosófica.	Diferencia o temperamento do carácter		
CA3.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Enumera os trazos éticos dos períodos antigo, medieval, moderno e contemporáneo. Relaciona os trazos co contexto da época	TI	10
CA3.6 - Analizar problemas éticos e políticos fundamentais e de actualidade mediante a exposición crítica e dialéctica de distintas posicións filosoficamente pertinentes na súa interpretación e resolución, desenvolvendo así o xuízo propio e a autonomía moral, mediante a análise filosófica dos devanditos problemas, considerando as distintas posicións en disputa e elaborando, argumentando, expoñendo e sometendo ao diálogo cos demais as propias teses respecto diso.	Ante un dilema ético, argumente as razóns da acción		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo filosófico. - O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación. - O ser humano como suxeito da experiencia filosófica e como obxecto principal da reflexión filosófica. - A dimensión social e política do coñecemento. - Saber e poder. - O feito ético e a razón práctica. - Separación entre ética, moral e dereito: racionalidade ética, conciencia moral e lexitimidade política. - A liberdade como condición para o diálogo ético e o xuízo moral. - Metaética e ética normativa. - Cognitivismo ético fronte ao emotivismo e o intuicionismo. - Formalismo ético fronte a materialismo ético.

Contidos

- Universalismo e relativismos éticos.
- Ética do coidado: necesidade de igualdade efectiva de dereitos entre mulleres e homes.
- Éticas aplicadas.
- A valoración das accións á marxe da moral: alén do ben e do mal.
- Problemas éticos actuais.
- A guerra, o terrorismo e outras formas de violencia.

UD	Título da UD	Duración
13	Teorías éticas	7

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6 - Adquirir e demostrar un coñecemento significativo das ideas e teorías filosóficas sobre o ser humano, o fundamento, valor e sentido da súa existencia e a súa realidade, dalgunhas das máis importantes pensadoras e pensadores da historia, mediante a aplicación e a análise crítica daquelas no contexto da práctica individual ou colectiva da indagación filosófica.	Describir a eudemonía de Aristóteles. Explicar a súa relación coa virtude (areté). Jerarquizar os tipos de bens	PE	70
CA1.7 - Analizar problemas éticos e políticos fundamentais e de actualidade mediante a exposición crítica e dialéctica de distintas posicións filosoficamente pertinentes na súa interpretación e resolución, desenvolvendo así o xuízo propio e a autonomía moral, mediante a análise filosófica dos devanditos problemas, considerando as distintas posicións en disputa, e elaborando, argumentando, expoñendo e sometendo ao diálogo cos demais as propias teses respecto diso.	Describir o hedonismo de Epicuro. Explicar os límites da súa aplicación. Definir ataraxia		
CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Describir o utilitarismo. Poñer un exemplo e un autor representativo		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Describir o deontologismo de Kant		
CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Diferenciar a ética material da ética formal. Enumerar as súas características diferenciadoras.		
CA3.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Describir o veo de ignorancia de Rawls		
CA3.2 - Afrontar cuestións e problemas complexos, de carácter fundamental e de actualidade, de modo interdisciplinario, sistemático e creativo, utilizando conceptos, ideas e procedementos provenientes de distintos campos do saber, e orientándoos e articulándoos criticamente desde unha perspectiva filosófica.	Describir a ética dialóxica de Apel, Habermas		
		TI	30

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos, sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Sobre un texto da historia da ética enumerar os problemas presentados utilizando o vocabulario do tema		
CA3.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Dado un dilema ético argumentar a solución		
CA3.5 - Adquirir e demostrar un coñecemento significativo das ideas e teorías filosóficas sobre o ser humano, o fundamento, valor e sentido da súa existencia e a súa realidade, dalgunhas das máis importantes pensadoras e pensadores da historia, mediante a aplicación e a análise crítica daquelas no contexto da práctica individual ou colectiva da indagación filosófica.	Definir correctamente termos aparecidos no vocabulario do tema		
CA3.6 - Analizar problemas éticos e políticos fundamentais e de actualidade mediante a exposición crítica e dialéctica de distintas posicións filosoficamente pertinentes na súa interpretación e resolución, desenvolvendo así o xuízo propio e a autonomía moral, mediante a análise filosófica dos devanditos problemas, considerando as distintas posicións en disputa e elaborando, argumentando, expoñendo e sometendo ao diálogo cos demais as propias teses respecto diso.	Dado titulares de prensa de actualidade enumerar as cuestións éticas		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo filosófico. - O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación.

Contidos

- O ser humano como suxeito da experiencia filosófica e como obxecto principal da reflexión filosófica.
- A dimensión social e política do coñecemento.
- O feito ético e a razón práctica.
- Separación entre ética, moral e dereito: racionalidade ética, conciencia moral e lexitimidade política.
- A liberdade como condición para o diálogo ético e o xuízo moral.
- Metaética e ética normativa.
- Cognitivismo ético fronte ao emotivismo e o intuicionismo.
- Formalismo ético fronte a materialismo ético.
- Universalismo e relativismos éticos.
- Ética do coidado: necesidade de igualdade efectiva de dereitos entre mulleres e homes.
- Éticas aplicadas.
- A valoración das accións á marxe da moral: alén do ben e do mal.
- Problemas éticos actuais.
- A guerra, o terrorismo e outras formas de violencia.
- As desigualdades e a pobreza.
- A discriminación e o respecto polas minorías.
- Problemas ecosociais e medioambientais.
- Os dereitos humanos e a posibilidade dunha ética universal de mínimos: entre a ética e o dereito.
- Orixe, lexitimidade e vixencia.
- Xeracións dos dereitos humanos.
- Os dereitos da infancia.
- Dereitos dos animais.

UD	Título da UD	Duración
14	Política	7

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%		
CA1.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos, sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	33/10000 Diferenciar auctoritas e potestas				
CA1.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	42/10000 Enumerar os modos de lexitimidade política	PE	80		
CA1.5 - Xerar unha concepción complexa e non dogmática do que supón a filosofía como saber fundamental, crítico e universal, distinguíndoo doutros saberes e actividades humanas, e valorando a súa vixencia no momento actual, comprendendo os pensamentos sobre o momento actual como froito dun proceso dinámico e sempre aberto de reflexión e diálogo filosófico.	Explicar a relación ética-política ao longo da historia				
CA2.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Dado un texto de política enumerar as principais temáticas				

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo, sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Describir a concepción da política no mundo grego, medieval e moderno		
CA3.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Enumerar as características do liberalismo		
CA3.2 - Afrontar cuestións e problemas complexos, de carácter fundamental e de actualidade, de modo interdisciplinario, sistemático e creativo, utilizando conceptos, ideas e procedementos provenientes de distintos campos do saber, e orientándoos e articulándoos criticamente desde unha perspectiva filosófica.	Enumerar as características do anarquismo		
CA3.3 - Demostrar un coñecemento práctico dos procedementos elementais da investigación filosófica e desenvolver unha actitude indagadora, autónoma e activa no ámbito da reflexión filosófica, a través de tarefas como a identificación de fontes fiables, a procura eficiente e segura de información, e a correcta organización, deseño, análise, interpretación, avaliación, produción e comunicación desta, tanto dixitalmente como a través de medios máis tradicionais en forma de produtos orixinais, tales como traballos de investigación, disertacións, comentarios de texto ou outros discursos argumentativos, orais e escritos, sobre cuestións e problemas filosóficos, demostrando un uso correcto de normas e pautas lóxicas, retóricas e argumentativas.	Enumerar as características do totalitarismo		
CA1.7 - Analizar problemas éticos e políticos fundamentais e de actualidade mediante a exposición crítica e dialéctica de distintas posicións filosoficamente pertinentes na súa interpretación e resolución, desenvolvendo así o xuízo propio e a autonomía moral, mediante a análise filosófica dos devanditos problemas, considerando as distintas posicións en disputa, e elaborando, argumentando, expoñendo e sometendo ao diálogo cos demais as propias teses respecto diso.	Definir correctamente termos aparecidos no vocabulario do texto	TI	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Recoñecer a radicalidade e transcendencia dos problemas filosóficos mediante o seu recoñecemento, análise e reformulación en textos e outros medios de expresión, tanto filosóficos como literarios, históricos, científicos, artísticos ou relativos a calquera outro ámbito cultural.	Sobre un texto da historia do pensamento enumerar os problemas presentados utilizando o vocabulario do tema		
CA3.4 - Promover o contraste e intercambio de ideas e a práctica dunha cidadanía activa e democrática a través da participación en actividades grupais, en especial o exercicio do diálogo racional, respectuoso, aberto e construtivo sobre cuestións e problemas filosoficamente relevantes, diálogo no que detectar e evitar modos dogmáticos, falaces e nesgados de soste opinións e hipóteses, recoñecendo a importancia da cooperación, o compromiso coa busca da verdade, o respecto á pluralidade e o rexeitamento de toda actitude discriminatoria ou arbitraria, aplicando os devanditos principios á práctica argumentativa e ao diálogo cos demais.	Enumerar os argumentos principais de "Eichman en Xerusalén" de H. Arendt		
CA3.5 - Adquirir e demostrar un coñecemento significativo das ideas e teorías filosóficas sobre o ser humano, o fundamento, valor e sentido da súa existencia e a súa realidade, dalgunhas das máis importantes pensadoras e pensadores da historia, mediante a aplicación e a análise crítica daquelas no contexto da práctica individual ou colectiva da indagación filosófica.	Enumerar as características políticas da época actual		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - As ausencias de colectivos e as posibles discriminacións que cuestionan a tradición. - Filosofía e condición social: a discriminación social. - Filosofía e xénero: a discriminación da muller na historia da filosofía. - Filosofía e eurocentrismo: a discriminación étnico-cultural. - O traballo filosófico. - Uso e análise crítico de fontes. - O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación. - O ser humano como suxeito da experiencia filosófica e como obxecto principal da reflexión filosófica. - A filosofía e a existencia humana. - A verdade como obxectivo do coñecemento. - O fenómeno da desinformación e a «posverdade». - A dimensión social e política do coñecemento.

Contidos

- O papel da muller na ciencia e nos outros saberes.
- Coñecemento e interese.
- Saber e poder.
- Metaética e ética normativa.
- Ética do coidado: necesidade de igualdade efectiva de dereitos entre mulleres e homes.
- Éticas aplicadas.
- Problemas éticos actuais.
- A guerra, o terrorismo e outras formas de violencia.
- As desigualdades e a pobreza.
- A discriminación e o respecto polas minorías.
- Problemas ecosociais e medioambientais.
- Os dereitos humanos e a posibilidade dunha ética universal de mínimos: entre a ética e o dereito.
- Xeracións dos dereitos humanos.
- Os dereitos da infancia.
- Dereitos dos animais.
- O ser humano como animal político.
- Os fundamentos da organización social e do poder político: naturalismo, iusnaturalismo e contractualismo.
- Definición do político: legalidade e lexitimidade.
- Os principios políticos fundamentais: igualdade e liberdade; individuo e Estado; traballo, propiedade e distribución da riqueza.
- O debate político contemporáneo: liberalismo, utilitarismo e comunitarismo.
- Cidadanía e Estado de benestar.
- Xustiza e democracia.
- A xustiza como problema filosófico.
- A reflexión filosófica sobre a democracia.
- Ideais, utopías e distopías.
- Os movementos sociais e políticos.
- O feminismo e a perspectiva de xénero.
- A estética e as súas implicacións filosóficas coa ética e a política.
- Ética e estética.

Contidos

- O papel político da arte.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Metodoloxía activa que busca a participación do alumnado e fomenta a reflexión. Os contidos son asimilados se é posible interiorizar o problema, o contexto no que xorde e o vocabulario, para iso primará unha ensinanza que interiorice o tema e propoña ao alumno a posibilidade de albiscar novas solucións.

O eixo central da materia pasa pola lectura, comprensión e extracción de significados de textos clásicos da historia do pensamento, fomentando que o alumno atope as regras hermenéuticas a través da exploración do texto. O proceso complementase cun diálogo aberto entre todos os alumnos da clase para discutir a pertinencia ou inadecuación das interpretacións. O proceso é aberto e participativo.

A metodoloxía subliñará a transposición de problemas filosóficos, normalmente moi conceptuais, a unha linguaxe concreta e próxima co apoio das redes e do mundo dixital. Trasladar as cuestións fundamentais da filosofía ás motivacións e linguaxes do alumno axudarlle a desenvolver un perfil creativo coa materia. Para iso, dáselles gran importancia ás diferentes manifestacións artísticas que axudan a visualizar os problemas fundamentais da materia: cine, pintura, música, banda deseñada, vídeos, páxinas web, tik tok

A metodoloxía non esquece a importancia do debate común, a exposición de ideas con claridade e rigor, a comprensión das ideas do outro, a crítica axustada aos seus argumentos e o uso práctico do vocabulario. A filosofía faise debatendo co outro.

A palabra é a ferramenta central da materia, a metodoloxía será sensible á exactitude da palabra, que recolla o que se quere dicir, que se valoren os distintos matices dos sinónimos, que non caia na confusión e que non caia na confusión. o alumno pregunta polo perímetro de significado de cada palabra. A lectura de textos guiada polo profesor, os debates e a reflexión sobre o uso das palabras é a mellor metodoloxía práctica para abordar a materia.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Filosofía. 1º Bachillerato. Edebé - Rodeira
Textos clásicos da historia do pensamento.
Aula virtual

A materia conta cun libro no que se recollen todos os temas do currículo.

A teoría estudada aplícase e concreta en diferentes textos propostos polo profesor en función da materia.

Na aula virtual, o profesor proporciona material complementario e o alumnado deixa as súas preguntas e traballos.

Unha vez ao trimestre utilízase a prensa escrita ou páxinas web para comentar temas de actualidade

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Aínda que na ESO está establecida a necesidade de avaliación inicial, non está fixado polo xeral para Bacharelato. Así e todo, sendo un centro no que unha boa parte do alumnado de primeiro de Bacharelato provén doutros centros, é necesario facer algún achegamento para coñecer o nivel aproximado. Con este fin, ao principio de curso, realizarase un cuestionario que recolla diferentes cuestións a desenvolver. Desde o concepto de filosofía, ata algunhas das cuestións de maior transcendencia filosófica.

A avaliación inicial consta de 10 preguntas, a metade para comprobar o dominio do vocabulario e da expresión dun problema filosófico. A outra metade para probar o teu dominio da habilidade escrita. Os ítems extráense do nivel de coñecementos adquiridos en 4o da ESO.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	7	7	7	7	7	7	7	7	9	7
Proba escrita	60	60	50	90	60	85	100	75	60	75
Táboa de indicadores	40	40	50	10	40	15	0	25	40	25

Unidade didáctica	UD 11	UD 12	UD 13	UD 14	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	7	7	7	7	100
Proba escrita	75	90	70	80	73
Táboa de indicadores	25	10	30	20	27

Criterios de cualificación:

A avaliación mide dúas habilidades: exposición, claridade, rigor e competencia nos exames escritos, e o traballo realizado na aula e na casa. O primeiro grupo vale o 80% da nota e contabilizan as probas escritas, normalmente dúas por trimestre, nas que se mide a asimilación de conceptos, a súa relación co currículo e a claridade expositiva. Tamén se avalía a capacidade de organizar un texto, escribir con claridade e elegancia, atenerse ao problema que se trata e introducir vocabulario de nivel. O segundo grupo mide as actividades na casa, a participación nos debates e fichas de avaliación nas que se lle formulan ao alumno preguntas formuladas na clase para anotar o seu grao de atención.

Se un alumno é sorprendido facendo trampas, se lle retirará o exame ante a imposibilidade de verificar si copiou unha pregunta o varias. Se lle sancionará do seguinte modo: poderá realizar unha nova proba no trimestre (distintas preguntas) e informaranse os pais da incidencia.

"Se o alumno reincide será sancionado cun 0 e a recuperación farase no trimestre seguinte, tendo o actual suspenso ao non facer media cunha nota inferior a 4. A nota trimestral será do 80% das cualificacións dos exames e o 20% das tarefas persoais. Tamén se informará os pais da reiteración do seu comportamento e da sanción imposta"

Criterios de recuperación:

A recuperación dun trimestre farase, normalmente, no seguinte. O alumno ten que responder a preguntas traballadas no trimestre suspenso, medindo, como na avaliación ordinaria, o dominio de conceptos e a capacidade expresiva. Esta nota vale o 80%. Consérvase a nota dos traballos na casa, a participación e as fichas de avaliación. Se o alumno falla, ten outra opción de recuperación no último trimestre

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

No presente curso académico non existe alumnado coa materia Filosofía de primeiro de Bacharelato pendente. De darse o caso, realizarase unha proposta de actividades a entregar antes do fin da 1ªe 2ª avaliacións, actividades que serán entregadas mediante a Aula Virtual. No caso de non entregar as actividades propostas ou entregándoas, non recuperar a materia, daráselle a posibilidade de entregalas antes do día 30 de Abril do 2024. Os estándares coincidirán cos sinalados no cadro de estándares da materia ao igual que os criterios de avaliación coincidirán cos sinalados para o resto do alumnado.

6. Medidas de atención á diversidade

Este departamento, en colaboración con Orientación, poderá deseñar algunha adaptación curricular ou outra medida específica, atendendo a algunhas dificultades ou problemáticas detectadas. Sempre faremos unha corrección individual de actividades para que o alumnado progrese segundo a súa capacidade, estas correccións serán ensinadas ao alumnado, deste modo poderá progresar partindo do seu propio nivel e mellorando dende si mesmo. Teranse en conta todos os aspectos propostos polo departamento de orientación, como neste departamento non se levan a cabo agrupamentos específicos, as medidas de atención á diversidade se levarán a cabo todas na aula, de xeito individual con cada alumno con necesidades educativas específicas.

No caso de alumnos diagnosticados con TDHA ou TEA adaptásense as probas de avaliación ás súas singulares circunstancias, deixátese máis tempo para completar as probas, acordouse un engadido de 15-20 minutos en exames dunha hora. No caso de que non sexa supere as dificultades pódese estudar reducir as preguntas ou fraccionar a proba en dúas sesións.

No mesmo sentido poden gozar de avaliacións adaptadas aqueles alumnos con dificultades para xestionar a presión ou que ven incapaces de controlar os seus estados de ánimo.

De darse algún caso especial, estamos abertos a establecer novas pautas, como:

- Actividades que melloren a competencia de aprender a aprender: manexo de estratexias básicas para o estudo e o traballo individual.
- Actividades de afondamento para alumnos/as cun grao maior de interese ou sobredotación: exercicios sobre libros e lecturas non comprendidas na programación pero que o Departamento considere axeitadas.
- Programas adaptados e persoais para alumnos/as repetidores.
- Actividades para a mellora da competencia lingüística: lectura de textos axeitados aos diversos casos. Traballos sobre o razoamento filosófico. Exercicios para a mellora da coherencia na expresión oral e escrita.
- Actividades para a mellora da competencia de autonomía persoal: actividades para a mellora das habilidades sociais, traballo cooperativo. Todo isto sumaríase aos protocolos correspondentes de atención ao alumnado diagnosticado de TDAH ou calquera outra condición que afecte o proceso de ensino-aprendizaxe.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - A muller na historia da filosofía							X	X
ET.2 - A loita contra o racismo e a xenofobia							X	X
ET.3 - Tomar conciencia do cambio climático						X	X	

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12	UD 13	UD 14
ET.1 - A muller na historia da filosofía						X
ET.2 - A loita contra o racismo e a xenofobia					X	X
ET.3 - Tomar conciencia do cambio climático						X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visionado dunha obra de teatro "Craneos privilexiados"	O alumnado de 1o de bacharelato asiste a unha representación teatral cómica sobre as teimas da filosofía, o papel social que ocupa nunha sociedade tecnificada e a progresiva perda de prestixio das humanidades.			

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Examinar a correlación entre a programación e as habilidades adquiridas polo alumnado

Descrición:

Os indicadores de logro mostran a correlación entre a programación e as competencias adquiridas polo alumno. Se o alumnado adquire os criterios de avaliación a través dos instrumentos, podemos afirmar que o proceso de ensino-aprendizaxe é satisfactorio. En caso contrario, teremos que realizar un feedback ou feedback para descubrir as insuficiencias. Con cada unidade didáctica hai que revisar todo o proceso para poder extrapolar os factores que poidan estar mal deseñados.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

O proceso de avaliación da programación estará suxeito a unha retroalimentación continua. Cada semana revisarase se se cumpriron os obxetivos e en que grao de consecución, para iso observarase o comportamento da aula, as preguntas e dúbidas xeradas. Con cada proba obxectiva realizada, medirase cuantitativa e obxectivamente a adquisición e as dificultades atopadas.

Co conxunto de datos extraídos sobre o proceso de ensino-aprendizaxe e coa indicación dos elementos da programación non satisfeitos, realizarase un axuste para corrixir as deficiencias da programación. Neste sentido pódese corrixir a temporalización insistindo nos obxectivos non acadados ou aumentando a exposición dun tema co fin de facilitar a súa comprensión.

9. Outros apartados

Borrador